

Výroční zpráva Ústavu dějin Univerzity Karlovy a archivu Univerzity Karlovy za rok 2008

Sídlo archivu: Ovocný trh 5, 116 36 Praha 1, udauk@ruk.cuni.cz, 224491463

Zřizovatel archivu: Univerzita Karlova v Praze

Akreditace podle zákona 499/2004 Sb: archiv byl akreditován ze zákona.

Ad I. Personální podmínky archivu:

Vedení ÚDAUK:

Doc. PhDr. Petr Svobodný, PhD.	ředitel
PhDr. Michal Svatoš, CSc.	vedoucí Ústavu dějin UK
PhDr. Marek Ďurčanský, PhD.	vedoucí Archivu UK

Sekretariát ÚDAUK

Mgr. Libuše Horská

Pracovníci Ústavu dějin UK

Doc. PhDr. Ivana Čornejová, CSc.	
Prof. PhDr. Josef Petráň, CSc.	(úvazek 0,5)
Doc. PhDr. Petr Svobodný, PhD.	
PhDr. Marie Štemberková	knihovna
PhDr. Jiřina Urbanová	knihovna
Prof. ThDr. Václav Wolf	

Pracovníci Archivu UK

Mgr. Petr Cajthaml	
PhDr. Marek Ďurčanský, PhD.	
Mgr. Miluše Havránková	dokumentace (od IV/08 dlouhodobá pracovní neschopnost)
PhDr. Ondřej Polišenský	
PhDr. Zdeněk Pousta	
PhDr. Jiří Přenosil	
Mgr. Jana Ratajová	(úvazek 0,75)

Alena Homolková	studovna
PhDr. Blanka Zilynská, PhD.	(úvazek 0,5)
Mariana Zilynská	dokumentace (úvazek 0,5)
PhDr. Jakub Zouhar	(úvazek 0,5)

Není-li uvedeno jinak, jde o zaměstnance na plný úvazek.

Ad II. Celkové množství uložených archiválií, jejich metráž, zpracovanost, fyzický stav:

166 archivních fondů a sbírek (z toho 162 v přímé péči instituce, 3 uložené v instituci na základě smlouvy o uložení a 1 pouze evidovaný)

počet běžných metrů – 5429,57 bm

nezpracováno – 2975,98 bm (54,81 %)

zpracováno – 2453,59 bm (45,18 %)

inventarizováno – 850,76 (15,66 %)

III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ

Tab. č. 1
Protokoly o výběru archiválií

a) ve skartačním řízení

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
Agentura Rady vysokých škol	1	19,69	0	0	
Fakulta sociálních věd	1	10,78	0	0	
Fakulta tělesné výchovy a sportu	2	36,85	8,22	22,7%	
Farmaceutická fakulta UK	2	15,6	15,6	100%	
Filozofická fakulta UK	2	42,25	30,9	73,1 %0	
Koleje a menzy UK	2	4,9	4,9	100%	
Lékařská fakulta v Plzni	1	1,75	1,75	100%	
Matematicko-fyzikální fakulta UK	1	69,41	12,76	18,38%	
Právnická fakulta UK	1	3,25	3,18	98%	
Rektorát UK	1	4,62	4,62	100%	

b) mimo skartačního řízení

Původce nebo vlastník	Počet protokolů v členění podle § 11 odst. 1	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřaz. dokumentů v bm v případě písm. b	Množství vyřaz. dokumentů v % v příp. písm. b	Počet správních řízení podle § 12 odst. 4
Zdeněk Lojda	1	0,11			
Ladislav Trlifaj	1	0,05			
Audio-video sbírka	1	0,01			
Přírodovědecká fakulta	2	0,48			
Rektorát UK	1	0,88			
Ústav dějin lékařství a cizích jazyků 1. LF UK	1	8,26			

Komentář: Nákupy archiválií a prostředky pro tento účel.

Tab. č. 2

**Počet zkontrolovaných protokolů podle § 52 písm. i)
a podle § 79 odst. 2 písm. f)**

Název archivu	Počet protokolů podle § 52 písm. i)	Počet protokolů podle § 79 odst. 2 písm. f)
Státní oblastní archiv v Praze	24	0

Tab. č. 3
Zpracování archiválií

Název archivního souboru	Zpracováno bm za rok	Inventarizováno bm za rok		Zkatalog. evidenčních jednotek	Počet katalog. záznamů	Zrejstřikováno evidenčních jednotek
		definitivně	průběžně			
1. lékařská fakulta	1,65		1,65			
Fond rozvoje vysokých škol	19,69		19,69			
Pedagogická fakulta	63,47		63,47			
Právnická fakulta	84,81		84,81			
Přírodovědecká fakulta	96,36		96,36			
Rektorát Německé univ. v Praze	0,77		0,77			
Smlouvy a dohody Univerzity Karlovy	0,22	0,22				
Společnost historických listů	0,66	0,66				
Celkem	267,63	0,88	266,75			

Tab. č. 4
Využívání archiválií

Počet badatelů celkem	Z toho cizinců	Počet badatelských návštěv	Počet správních řízení podle § 38 odst. 2	Počet zapůjčených evidenčních jednotek	Počet vypůjčených evidenčních jednotek	Počet rešerší pro úřední potřebu	Počet rešerší pro soukromé účely
218	34	684	0	31	0	383	60

Komentář: Společné a další odborné aktivity archivu: výstavy, účast na konferencích, přednášky, pedagogická činnost pracovníků archivů, zahraniční styky.

Komentář ad III.

ÚDAUK je nositelem výzkumného záměru „Dějiny vysokoškolské vzdělanosti v českých zemích 14.-20. století“ (řešitel Petr Svobodný), na němž se podílí všichni vědečtí a odborní pracovníci ÚDAUK. Výzkumný záměr ÚDAUK je součástí širšího výzkumného záměru Ústavu českých dějin Filozofické fakulty UK (MŠM 0021620827 České země uprostřed Evropy v minulosti a dnes, řešitel Z. Beneš). V rámci výzkumného záměru probíhala excerpce archivních pramenů, inventarizační a katalogizační archivní práce a bibliografické rešerše, jejichž výsledky jsou uveřejňovány v rámci ediční činnosti ÚDAUK. Základním úkolem je biografický slovník pražské univerzity, skládající se z dílčích biografických příruček jednotlivých fakult, digitalizace nejstarších archivních fondů pražské univerzity (listiny, matriky, úřední rukopisy) a vědecké publikace (včetně monografických) k dějinám vzdělanosti v českých zemích.

V tisku je sborník studií bývalého pracovníka ÚDAUK prof. J. Havránka (vyd. J. Pešek ve spolupráci G. Cohena, R. Melvilla, R. Lufta a M. Svatoše, red. N. Lohmann). V roce 2008 vyšlo dvojčíslo časopisu Acta Universitatis Carolinae. Historia Universitatis Carolinae Pragensis. Tomus 46, fasc. 1-2 a do tisku byla odevzdána dvě čísla časopisu Acta Universitatis Carolinae. Historia Universitatis Carolinae Pragensis. Tomus 48 (2008), fasc. 1 (vyšel v únoru 2009), 2. Další publikace odevzdané do tisku: Stočes Jiří, Saský univerzitní národ pražské právnické univerzity (1372-1419) (red. B. Zilynská); Hnilica Jiří, Francouzský institut v Praze. Mezi vzděláním a propagandou (1920-1951) (red. M. Štemberková); Jiří Kejř, Jan Hus neznámý. Resumé knihy, která nebude napsána. (red. B. Zilynská).

Významná je i publikační činnost mimo ediční plán ÚDAUK, na níž se podíleli I. Čornejová, M. Ďurčanský, Z. Pousta, J. Přenosil, J. Ratajová, M. Svatoš, P. Svobodný, M. Štemberková, J. Urbanová, V. Wolf a B. Zilynská studii, články a bibliografickými

soupisy, včetně publikací v zahraničí. Úplný výčet publikační činnosti pracovníků ÚDAUK je evidován Ústřední knihovnou UK v rámci „Publikační činnosti interních pracovníků UK“. Pracovníci ÚDAUK se rovněž podílejí na činnosti redakčních rad odborných a popularizačních periodik s historickou tematikou.

Na zahraničních a mezinárodních konferencích a symposiích byl ÚDAUK zastoupen I. Čornejovou, M. Ďurčanským, J. Ratajovou, M. Svatošem, P. Svobodným, B. Zilynskou. Na domácích konferencích se aktivně účastnili I. Čornejová, M. Ďurčanský, O. Polišenský, Z. Pousta, J. Ratajová, M. Svatoš, P. Svobodný a B. Zilinská.

Výstavu Pražský student pořádala UK v Praze (zastoupená ÚDAUK) ve spolupráci s hlavním městem Prahou (zastoupeným Muzeem hl. města Prahy a Archivem hl. města Prahy). Výstava byla instalována v Clam-Gallasově paláci na Starém Městě pražském a konala se od 14. listopadu 2008 do 1. února 2009, aby mohla být využita v rámci oslav 600. výročí Dekretu kutnohorského z r. 1409. Autory výstavy byli P. Cajthaml, I. Čornejová, Z. Pousta, J. Přenosil, autorem námětu výstavy byl M. Svatoš. Výstavu doprovází publikace „Pražský student. Univerzitní studenti v dějinách Prahy“ spolu se seznamem exponátů (redakce J. Ratajová). Poskytnutím exponátů a odbornými konzultacemi (P. Cajthaml, Z. Pousta) se ÚDAUK podílel také na přípravě výstavy Jan Palach '69. v prostorách Karolina.

ÚDAUK byl společně s Masarykovým ústavem – Archivem AV ČR, v. v. i a Archivem vědy Polské akademie věd a Polské akademie věd a umění v Krakově organizátorem výstavy „Mezi Krakovem a Prahou. Z dějin spolupráce českých a polských orientalistů“, která proběhla v budově AV ČR v září a říjnu 2008. Na její přípravě se podílel M. Ďurčanský.

V knihovně pokračovala počítačová katalogizace přírůstků (695 položek) a knihovního fondu v systému T-series/Tinlib a Aleph (cca 750 svazků) a pokračovalo naplňování Souborného katalogu UK a v evidenci publikační činnosti pracovníků ÚDAUK – předávání záznamů systému Pro-Cite jako podklad zprávy pro Radu Vlády ČR pro rozvoj a výzkum (J. Urbanová). Knihovna poskytuje rovněž meziknihovní (i mezinárodní) výpůjční služby.

IV. STAV ARCHIVÁLIÍ

Tab. č. 1
Prověrky fyzického stavu

Počet prověrek fyzického stavu	Z toho archivních kulturních památek	Z toho národních kulturních památek	Počet případů zjištěného poškození

Tab. č. 2
Extrémní naměřené hodnoty teploty a relativní vlhkosti podle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., odst. II.

Místo měření	Datum měření	Teplota v °C	Relativní vlhkost v %
Karolinum	2. 1. – 7. 1.	16	
	7. 5., 3. 7.	27	
	12. 5.		32 %
	23. 6.		56 %
Lešetice	31. 12.	9	
	1. 8.	25	
	13. 9.		45 %
	25. 7.		72 %

Vzhledem k poruše termohygrografu a následné opravě je pro depozitář v Lešetících kompletně zachyceno pouze období od června do prosince 2008.

Tab. č. 3
Množství zhotovených kopií za rok 2008

Název archivního souboru	Počet políček bezpečnostního mikrofilmů	Počet kusů bezpečnostních negativů	Počet políček studijních kopií	Počet digitálních kopií
Matriky				9
Rukopisy A				7
Celkem				16

V. KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

Tab. č. 1

Druh archiválií	Značka archivního souboru	Zkonzervováno a zrestaurováno
Počet preg. listin		
Počet papír. listin		
Počet přívěš. pečetí		
Počet preg. rukopisů		
Počet papír. rkp. nebo knih (a folie?)	SSTÚDU-D	22
Počet vazeb		
Počet spisů		
Počet map		
Počet grafických listů	VA, STD	20

Tab. č. 2

Konzervování a restaurování zakázkovým způsobem

Název firmy	Počet zakázek	Náklady v Kč
Restaurátorská dílna Archivu hlavního města Prahy	1	150.000,-
Celkem		

Komentář: materiálně technické vybavení a zabezpečení, specifické problémy konzervace a restaurování archiválií.

Komentář ad IV. a V.

Řešení nevyhovujících stavebně-technických podmínek Archivu UK probíhalo současně v několika směrech: a/ přestavba půdních prostor na depozitář pro uložení tzv. trezorových sbírek, rekonstrukce archivních a knihovních depozitářů, rekonstrukce výtahu a úprava pracoven (rozvody elektřiny, vody a odpadů), b/ příprava úprav mimopražského depozitáře v Lešeticích (zejména systém EPS), c/ jednání o možnostech výstavby, resp. rekonstrukce archivní budovy.

V Archivu pokračovala digitalizace nejstarších fondů. Digitalizované prameny jsou přístupné ve formě CD-ROM a byly umístěny i na serveru UK, spravovaném Ústavem výpočetní techniky (Mgr. Lucia Tesařová). Probíhala jednání a přípravné práce k začlenění nejstarších digitalizovaných památek do projektů Manuscriptorium a Monasterium.

V souvislosti s výstavou Pražský student byly restaurátorskou dílnou Archivu hlavního města Prahy restaurovány tři barokní teze a sedmnáct plakátů. Dvacet dva tisků z fondu Sbírnka starých tisků Ústavu dějin umění FF UK, který je v Archivu UK pouze deponován, bylo restaurováno na náklady vlastníka.

Doc. PhDr. Petr Svobodný, PhD.
PhDr. Michal Svatoš, CSc.
PhDr. Marek Ďurčanský, PhD.